

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim (31.03.2026)

Mehmet ZekiİRMEZ

Şırnak Milletvekili

Şırnak Valiliği, Silopi ilçesine içme suyu sağlayan Hêzil Çayı üzerindeki Siyahkaya Barajı'nda yaşanan kirlilikle ilgili 25 Mart 2026 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü ekiplerince yerinde inceleme yapıldığını ve mevcut durumun “son günlerde etkili olan aşırı yağışlar” nedeniyle oluştuğunu açıklamıştır. Aynı açıklamada, 17 Nisan 2026 tarihinde kesin proje ihalesi yapılacak bütünleşik katı atık tesisi ile ildeki vahşi depolamanın sona erdirileceği belirtilmiştir. Aşırı yağışın katı atık üretmeyeceği açık olduğu halde, valilik açıklamasında atıkların kaynağı, niteliği, sorumluları, alınan numunelerin sonuçları ve başlatılan idari/adli işlemler kamuoyuna açıklanmamıştır. Özellikle Şenoba ve Hilal belediyelerinin atık yönetimi ve vahşi depolama uygulamalarının bu kirlilikte rol oynadığı yönündeki ciddi değerlendirmelere rağmen, bu belediyeler yönünden açık bir idari sorumluluk tespiti yapıp yapılmadığı belirsiz bırakılmıştır. Söz konusu belediyelerin AKP yönetiminde olması karşısında, idari denetimin etkili biçimde işletilip işletilmediği, sorumluluğun siyasal saiklerle görünmez kılınıp kılınmadığı ve mülki idarenin bu belediyeler bakımından özel bir koruma refleksiyle hareket edip etmediği ciddi bir kamusal denetim konusu haline gelmiştir. Bu durum, çevre hakkı ile halk sağlığının korunması bakımından ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

Bu bağlamda:

- 1) 25 Mart 2026 tarihinde Hêzil Çayı-Siyahkaya Barajı hattında yapılan yerinde incelemede hangi noktalardan numune alınmıştır? Bu numunelerde hangi fiziksel, kimyasal ve biyolojik parametreler incelenmiştir?

- 2) Söz konusu inceleme sonucunda tespit edilen atıkların türü nedir? Plastik, evsel atık, tıbbi atık, ambalaj atığı veya başka nitelikte atıkların varlığına ilişkin bir tespit yapılmış mıdır?
- 3) Bakanlığınız ve İl Müdürlüğü tarafından, bu atıkların hangi yerleşim birimlerinden ve hangi güzergahlardan su havzasına taşındığı belirlenmiş midir? Belirlenmişse, özellikle Şenoba ve Hilal belediyelerinin bu kirlilikte payı olup olmadığı tespit edilmiş midir?
- 4) Şırnak Valiliği açıklamasında kirliliğin belediyelerden değil “aşırı yağışlardan” kaynaklandığı belirtilmiştir. Aşırı yağışın sebep olduğu bulanıklık ile katı atık kaynaklı kirlilik birbirinden hangi bilimsel ve teknik verilerle ayrıştırılmıştır?
- 5) Çevre Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca, özellikle AKP yönetimindeki Şenoba ve Hilal belediyeleri hakkında herhangi bir idari yaptırım, denetim raporu, çevre cezası veya suç duyurusu işlemi başlatılmış mıdır?
- 6) Şenoba ve Hilal belediyeleri, katı atıkların toplanması, taşınması, depolanması ve bertarafı yükümlülükleri bakımından son beş yılda kaç kez denetlenmiştir? Bu denetimlerde hangi eksiklikler tespit edilmiştir?
- 7) Eğer herhangi bir sorumluluk tespiti yapılmadıysa, içme suyu havzasına karışan atıkların kaynağı neden kamuoyuna açıklanamamıştır?
- 8) Valilik açıklamasında “gerekli tüm tedbirlerin alındığı” belirtilmiştir. Bu tedbirler somut olarak nelerdir? Hangi tarihte, hangi kurum tarafından uygulanmıştır?
- 9) Açıklamada 17 Nisan 2026 tarihinde bütünleşik katı atık tesisi için ihale yapılacağı belirtilmiştir. Şırnak ili ve bağlı ilçe/beldelerde, özellikle Şenoba ve Hilal belediyeleri bakımından, bugüne kadar katı atıkların düzenli bertarafı neden sağlanamamıştır?
- 10) Bakanlığınız, Şenoba ve Hilal belediyelerinin AKP yönetiminde olması nedeniyle çevresel denetim ve yaptırım süreçlerinin etkisizleştirildiği ya da geciktirildiği yönündeki kamuoyu değerlendirmeleri hakkında herhangi bir inceleme başlatacak mıdır?
- 11) Siyahkaya Barajı ve Hêzil Çayı havzasında acil temizlik, bariyer kurulumu, sürekli izleme ve denetim mekanizması tesis edilmesi yönünde bir eylem planınız var mıdır? Varsa takvimi nedir